

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 9 mei 2017 met nummer RvVb/A/1617/0855
in de zaak met rolnummer RvVb/1415/0641/A/0623

Verzoekende partijen	1. de heer François HANSSENS 2. de heer Roland STEYAERT vertegenwoordigd door advocaat Bart BRONDERS met woonplaatskeuze op het kantoor te 8400 Oostende, Archimedesstraat 7
Verwerende partij	de deputatie van de provincieraad van WEST-VLAANDEREN
Tussenkommende partij	de nv PACTOBEL vertegenwoordigd door advocaat Sofie RODTS met woonplaatskeuze op het kantoor te 8020 Oostkamp, Hertsbergsestraat 4

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partijen vorderen met een aangetekende brief van 25 juni 2015 de vernietiging van de stilzwijgende beslissing van de verwerende partij.

De verwerende partij heeft het administratief beroep van de verzoekende partijen tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Middelkerke van 5 oktober 2010 voor het uitvoeren van aanpassingswerken aan een vergund appartementsgebouw stilzwijgend afgewezen.

De bestreden beslissing heeft betrekking op de percelen gelegen te 8434 Westende (Middelkerke), Koning Ridderlaan 68-71, Franselaan 2, Britselaan 1 en met als kadastrale omschrijving afdeling 10, sectie A, nummers 0003A22, 0003B22, 0003C22, 0003D22, 0003E22, 0003F22, 0003G22, 0003G42, 0003H43, 0003L44, 0003R22, 0003S22, 0003T22 en 0003V22.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De tussenkommende partij verzoekt met een aangetekende brief van 21 september 2015 om in de procedure tot vernietiging tussen te komen.

De voorzitter van de Raad laat de tussenkommende partij met een beschikking van 1 december 2015 toe in de debatten.

De verwerende partij dient een antwoordnota en het administratief dossier in. De tussenkommende partij dient een schriftelijke uiteenzetting in. De verzoekende partijen dienen een

wederantwoordnota in. De verwerende partij dient geen laatste nota in. De tussenkomende partij dient geen laatste schriftelijke uiteenzetting in.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 7 februari 2017.

Advocaat Bart BRONDERS die voor de verzoekende partijen verschijnt, is gehoord. De tussenkomende partij verschijnt schriftelijk. De verwerende partij, hoewel behoorlijk opgeroepen, verschijnt niet op de zitting.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

Artikel 37 en 38 van het DBRC-decreet, zoals gewijzigd bij decreet van 9 december 2016 houdende wijziging van diverse decreten, wat de optimalisatie van de organisatie en de rechtspleging van de Vlaamse bestuursrechtcolleges betreft, zijn van toepassing.

III. FEITEN

1.

De tussenkomende partij dient op 22 juli 2010 bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Middelkerke een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor aanpassingswerken aan een vergund appartementsgebouw op de percelen gelegen te 8434 Westende (Middelkerke), Koning Ridderlaan 68-71, Franselaan 2, Britselaan 1 en met als kadastrale omschrijving afdeling 10, sectie A, nummers 0003A22, 0003B22, 0003C22, 0003D22, 0003E22, 0003F22, 0003G22, 0003G42, 0003H43, 0003L44, 0003R22, 0003S22, 0003T22 en 0003V22.

De tussenkomende partij kwalificeert de aanvraag als een aanvullende aanvraag op de aanvraag die zij op 28 juli 2009 voor een stedenbouwkundige vergunning voor de bouw van een appartementsgebouw “residentie Lac aux Dames” ingediend heeft. Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Middelkerke heeft die aanvraag voor de bouw van het appartementsgebouw op 29 juni 2010 vergund. De aangevraagde aanpassingswerken bestaan in een afbouw van de kopgevels van de zijgevels in de Britselaan en de Franselaan.

De percelen zijn volgens de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan ‘Oostende-Middenkust’, vastgesteld bij koninklijk besluit van 26 januari 1977, in woongebied gelegen. De percelen zijn ook gelegen binnen de grenzen van het bijzonder plan van aanleg nr. 17, ‘Westende-Bad’, goedgekeurd bij ministerieel besluit van 25 juli 2008, meer bepaald in zone 2 ‘Dijk-middelhoogbouw-zone met bebouwing van 3 tot 7 bouwlagen met hellende dakvorm’. De percelen zijn niet gelegen binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet-vervallen verkaveling.

Over de aanvraag wordt er geen openbaar onderzoek gehouden.

De Vlaamse Milieumaatschappij adviseert op 6 september 2010 voorwaardelijk gunstig.

Het agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust, afdeling Kust adviseert op 10 september 2010 gunstig.

De brandweer van Middelkerke adviseert op 12 september 2010 voorwaardelijk gunstig.

Het agentschap Ruimte en Erfgoed adviseert op 15 september 2010 ongunstig.

De gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar adviseert op 21 september 2010 voorwaardelijk gunstig.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Middelkerke verleent op 5 oktober 2010 een stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden aan de tussenkomende partij.

Tegen die beslissing tekenen onder meer de verzoekende partijen op 10 november 2010 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in haar verslag van 13 januari 2011 om het beroep niet in te willigen en een stedenbouwkundige vergunning te verlenen.

Na de hoorzitting van 18 januari 2011 beslist de verwerende partij op 10 februari 2011 om het beroep niet in te willigen en een stedenbouwkundige vergunning aan de tussenkomende partij te verlenen. De verwerende partij motiveert:

“ ...

4A   *BESCHRIJVING VAN DE AANVRAAG*

De plaats van de aanvraag is gelegen in de Koning Ridderdijk 68 t.e.m. 72 in Middelkerke en is bebouwd met het appartementencomplex “Lac aux Dames” dat opgenomen is in de inventaris van het bouwkundig erfgoed: (...).

Palend aan de plaats van de aanvraag is er een appartementsgebouw bestaande uit 3 bouwlagen + dakverdieping (residentie Aurora).

Het ontwerp voorziet een wijziging van een ondertussen reeds vergund appartementsgebouw, met name de afbouw van de kopgevels. In de oorspronkelijke aanvraag werd gekozen voor een radicale afbouw. In huidig voorstel wordt een meer geleidelijke, trapsgewijze afbouw voorzien. Het aantal woongelegenheden wordt door deze afbouw verminderd met 4 appartementen. In totaal zijn er bijgevolg 152 appartementen.

Dit dossier kent een historiek. Op 29/06/2010 besliste het college van burgemeester en schepenen om een vergunning te verlenen voor het bouwen van een appartementsgebouw met 156 appartementen. Deze vergunning heeft ook betrekking op de afbraak van het bestaande appartementscomplex “Lac aux Dames” dat opgenomen is in de inventaris van het bouwkundig erfgoed. Tegen deze beslissing werd beroep aangetekend door eigenaars van de aanpalende residentie Aurora. Op 28/10/2010 besliste de deputatie om dit beroep ongegrond te verklaren en de stedenbouwkundige vergunning te verlenen (dossier 2010/434).

Ondertussen werd op 22/07/2010 een nieuwe aanvraag ingediend voor aanpassingswerken aan een vergund appartementsgebouw, waarbij een afbouw van de kopgevels wordt voorzien. Op 5/10/2010 besliste het college van burgemeester en schepenen om deze aangepaste aanvraag (met afbouw van de kopgevels) te vergunnen. Tegen deze beslissing werd opnieuw beroep aangetekend door eigenaars van de aanpalende residentie Aurora en door eigenaars van het gebouw aan de Koning Ridderdijk 66 en van het gebouw in de Franselaan 1 (huidig beroepsschrift). De argumenten zijn hetzelfde als bij het vorige beroep en werden in de vorige beslissing reeds weerlegd.

4B TOETSING AAN WETTELIJKE EN REGLEMENTAIRE BEPALINGEN

De aanvraag is gelegen binnen de grenzen van een goedgekeurd BPA "Westende Bad" (goedgekeurd dd. 25.07.2008). De bepalingen van het BPA zijn van toepassing en de aanpassingswerken hebben geen afwijking van de voorschriften van het BPA tot gevolg.

Het ontwerp voldoet aan de bepalingen van de gewestelijke verordening inzake hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozing van afvalwater en hemelwater, die in werking trad op 1 februari 2005.

De watertoets is opgenomen in het decreet integraal waterbeheer, art. 8 en is van kracht sinds 24.11.03. Het bijhorende uitvoeringsbesluit met nadere regels voor de toepassing van de toets is in werking sinds 01.11.06.

Volgens artikel 3 van dit besluit is het advies van de watertoets positief indien vooraf blijkt dat er geen schadelijk effect te verwachten is. Dit is in deze het geval, het voorliggend project is immers niet gelegen in overstromingsgevoelig gebied en heeft een beperkte verharde oppervlakte. In alle redelijkheid dient geoordeeld te worden dat de impact op de waterhuishouding onbestaande of verwaarloosbaar is mits de voorwaarden van het advies van de VMM worden nageleefd.

4C BEOORDELING VAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

Het advies van Onroerend Erfgoed is ongunstig. Huidige aanvraag heeft echter enkel betrekking op het realiseren van een afbouw naar de residentie Aurora (trapsgewijze afbouw i.p.v. een radicale overgang). De afbraak van het bestaande pand, dat opgenomen is in de inventaris van het bouwkundig erfgoed, werd reeds vergund door de deputatie op 28/10/2010.

Het BPA maakt zowel een radicale overgang als een trapsgewijze overgang mogelijk. In huidig voorstel wordt er gekozen voor een trapsgewijze overgang. Ruimtelijk is een dergelijke afbouw absoluut beter dan een radicale overgang, zoals vergund door de deputatie.

...

2.

In de loop van de vergunningsprocedure die tot de beslissing van 10 februari 2011 geleid heeft, beslist de verwerende partij op 28 oktober 2010 om in de parallel verlopende vergunningsprocedure het administratief beroep van de verzoekende partijen tegen de vergunningsbeslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Middelkerke van 29 juni 2010 niet in te willigen, en aan de tussenkomende partij een stedenbouwkundige vergunning voor de bouw van een appartementsgebouw na afbraak van de bestaande residentie 'Lac aux Dames' te verlenen.

Op beroep van de verzoekende partijen vernietigt de Raad met het arrest van 4 november 2014 met nummer A/2014/0763 de vergunningsbeslissing van 28 oktober 2010 van de verwerende partij. Het vernietigingsarrest beveelt de verwerende partij om opnieuw te beslissen over het administratief beroep van de verzoekende partijen tegen de vergunningsbeslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Middelkerke van 29 juni 2010 binnen een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de betekening van het arrest.

3.

Op beroep van de verzoekende partijen vernietigt de Raad met het arrest van 4 november 2014 met nummer A/2014/0764 de vergunningsbeslissing van 10 februari 2011 van de verwerende partij. Het vernietigingsarrest beveelt de verwerende partij om opnieuw te beslissen over het administratief beroep van de verzoekende partijen tegen de vergunningsbeslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Middelkerke van 5 oktober 2010 binnen een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de betekening van het arrest.

Met een brief van 11 mei 2015 brengt de verwerende partij het volgende ter kennis van de verzoekende partijen:

“ ...

De Raad van State heeft bij arrest dd. 17 maart 2015 (nr. 230.559) geoordeeld dat de termijn welke de Raad voor Vergunningsbetwistingen (...) in het kader van haar injunctierecht aan de deputatie oplegt om een nieuwe beslissing te nemen, een vervaltermijn is. Dit betekent wanneer de deputatie binnen die termijn geen nieuwe beslissing heeft genomen, dit beroep geacht wordt te zijn afgewezen.

In het kader van voorliggend beroep (...) diende de deputatie ingevolge het vernietigingsarrest van de RvVB dd. 4 november 2014 een nieuwe beslissing te nemen. Gelet op voormeld arrest van de Raad van State dient thans vastgesteld dat de termijn waarover de deputatie beschikt om een nieuwe beslissing is verstreken. Dit impliceert dat zij niet langer bevoegd is een uitspraak te doen over het beroep en het administratief beroep geacht wordt stilzwijgend te zijn afgewezen.

Tegen deze stilzwijgende afwijzing van het beroep is een jurisdictioneel beroep mogelijk bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen.

...”

De stilzwijgende beslissing tot afwijzing van het beroep is de bestreden beslissing.

4.

Op beroep van de verzoekende partijen vernietigt de Raad met het arrest van 9 mei 2017 met nummer RvVb/A/1617/0854 in de zaak met rolnummer RvVb/1415/0639/A/0621 de stilzwijgende beslissing van de verwerende partij tot afwijzing van hun administratief beroep tegen de vergunningsbeslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Middelkerke van 29 juni 2010.

IV. VERZOEK TOT SAMENVOEGING

De verzoekende partijen vragen op grond van artikel 15 van het DBRC-decreet en artikel 11 van het Procedurebesluit de samenvoeging met de zaak met rolnummer RvVb/1415/0639/A/0621 omdat beide stilzwijgende beslissingen van de verwerende partij hetzelfde bouwproject betreffen.

Wegens de vernietiging in de zaak met rolnummer RvVb/1415/0639/A/0621, waarin hetzelfde verzoek al afgewezen werd, heeft het verzoek tot samenvoeging in de huidige zaak geen voorwerp meer.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE TUSSENKOMST

Uit het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig ingesteld is. Er worden geen excepties opgeworpen.

VI. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Ontvankelijkheid wat de tijdigheid van het beroep betreft

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

B. Ontvankelijkheid wat het belang van de verzoekende partijen betreft

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partijen omschrijven hun belang als volgt:

“ ...

Verzoekende partijen zijn beiden onbetwist eigenaars van een appartement in de naastgelegen residentie Aurora, respectievelijk van appartement 01/03 aan de Britselaan 7 en van appartement 03/01 aan de Franselaan 8. Vermits beide appartementen zijn gesitueerd tegenaan de voorziene respectievelijke wachtgevels van de geplande nieuwbouw, zullen verzoekende partijen aanzienlijke licht- en zichthinder ondervinden, die niet alleen is te wijten aan de hoogte van de nieuwbouw, doch eveneens aan het feit dat deze nieuwbouw wordt voorzien op de rooilijn, terwijl het gebouw waarin verzoekende partijen een appartement hebben indertijd circa 5 meter achter de rooilijn diende te worden ingeplant. Voorts zullen verzoekende partijen ernstige mobiliteitshinder ondervinden, gezien er in het bouwproject te weinig bijkomende parkeerplaatsen worden voorzien, waardoor de parkeerproblemen in de omgeving zullen toenemen, en gezien de te beperkte toegangsmogelijkheden die in de geplande nieuwbouw worden voorzien naar de parkeerplaatsen aldaar, waarbij alle verkeer dat van of naar de parkeerplaatsen moet via de Britselaan moet passeren, die daarop niet is voorzien. Voormelde te verwachten ernstige licht- en zichthinder evenals mobiliteitshinder zal bovendien in hoofde van verzoekende partijen niet alleen onmiskenbaar een aanzienlijke weerslag hebben op hun woon -en leefklimaat in de appartementen, doch zullen tevens leiden tot een aanzienlijke waardevermindering van deze appartementen.

Verzoekende partijen zullen derhalve ontegensprekelijk rechtstreekse hinder en nadelen ondervinden ten gevolge van de bestreden stilzwijgende beslissing, die immers moet worden geacht hun administratief beroep tegen de stedenbouwkundige vergunning van het College van Burgemeester en Schepenen van 5 oktober 2010 ontvankelijk doch ongegrond te hebben verklaard, zodat zij beiden moeten worden beschouwd als belanghebbenden overeenkomstig artikel 4.8.11., §1, lid 1, 3° VCRO.

Voor zoveel als nodig kan tevens worden gewezen op de vaststelling dat Uw Raad het belang van verzoekende partijen ook reeds aanvaarde in de vernietigingsarresten nr. A/2014/0763 en nr. A/2014/0764 van 4 november 2014, waarin onder meer het volgende werd overwogen:

...”

2.

De verwerende partij betwist het belang van de verzoekende partijen. De exceptie luidt:

“ ...

De verzoekende partij beoogt, met de hier aan de orde zijnde vordering, een annulatie van de stilzwijgende afwijzing van het administratief beroep. Uit de omschrijving van het belang geeft verzoekende partij aan aanzienlijke licht- en zichthinder te zullen ondervinden, alsook ernstige mobiliteitshinder. Hiermee lijkt verzoekende partij aan te geven dat de vermeende hinder of nadelen voortvloeien uit de vergunning die ooit, op 29 juni 2010, hetzij vijf jaar terug, door het College van Burgemeester en Schepenen is verleend. Op die manier wordt ten onrechte de indruk gegeven dat de beslissing van het CBS (opnieuw) een in het rechtsverkeer aanwezige rechtshandeling is.

De verzoekende partij verliest immers uit het oog dat de procedure te dezen niet een beroep is tegen een “stilzwijgende weigering” van een beroep tegen een vergunning van het CBS. Te dezen is het immers zo dat de deputatie reeds op administratief beroep van o.m. de verzoekende partij een vergunning heeft verleend. Het is precies deze vergunning die uw Raad heeft vernietigd en waaromtrent de verwerende partij opnieuw uitspraak moest doen, volgens de Raad van State in het Imbos-arrest, binnen de termijn die uw Raad heeft bepaald.

Het is sinds mensenheugenis vaste rechtspraak van de Raad van State dat het administratief beroep “devolutieve werking” heeft.

Dit betekent dat het hoger beroep de zaak in haar geheel bij de hogere overheid aanhangig maakt, zelfs al zou slechts tegen een deel van het bestreden besluit zijn opgekomen. (zie o.m. RvS 20 november 1998, nr. 77.076; RvS 3 oktober 2000, nr. 90.016).

Het hoger beroep heeft door het devolutief karakter als gevolg dat het besluit zijn materiële rechtskracht verliest en onwerkzaam wordt. De in de loop van de vergunningsprocedure in eerste aanleg genomen beslissingen worden geacht niet meer te bestaan, ze verdwijnen uit het rechtsverkeer.

De Raad van State wees reeds met zoveel woorden in het arrest RvS nr. 190.411 van 13 februari 2009 :

(...)

Volledig ten onrechte lijkt de verzoekende partij de mening toegedaan dat na de vernietiging door uw Raad van de vorige beslissing van verwerende partij, de beslissing van het College van Burgemeester en Schepenen doet “herleven”.

Dit kan dus niet. Immers, de deputatie hééft reeds een beslissing genomen, die weliswaar door uw Raad werd vernietigd, doch dit kan nooit als gevolg hebben dat de vergunning van het CBS zou “herleven/verrijzen”.

Immers het beroep zelf, dat inderdaad ooit o.m. door de verzoekende partij is aangetekend maakt dat de beslissing van het CBS uit het rechtsverkeer is verdwenen.

Op dit principe is een decretale correctie ingevoerd met art. 4.7.23 §2 en §5 VCRO krachtens dewelke de vergunning van het CBS wel herleeft als de deputatie niet tijdig een beslissing heeft genomen op het (oorspronkelijke) beroep. Door de stilzwijgende weigering van het beroep wordt het dossier als het ware terug aan het CBS overgedragen.

Te deze is de situatie volstrekt anders. Immers de deputatie heeft reeds (tijdig) een gemotiveerde beslissing genomen. Daardoor is de beslissing van het CBS voorgoed en onherroepelijk uit het rechtsverkeer verdwenen.

Bijgevolg beschikt de bouwheer over geen uitvoerbare vergunning meer en komt men (gelet op de Imbos-rechtspraak) in een juridisch vacuüm terecht waarbij men zich de vraag kan stellen welk belang de verzoekende partij heeft om op te komen tegen de stilzwijgende afwijzing van het beroep. Immers, er is geen uitvoerbare vergunning meer. Door haar beroep kan de verzoekende partij geen nadeel dat zij beweert te lijden herstellen. Immers, er is geen nadeel meer te lijden bij gebrek aan een uitvoerbare vergunning.

Dit beroep is zonder meer en zonder enig twijfel onontvankelijk.

...

3.

In hun wederantwoordnota repliceren de verzoekende partijen:

...

Naar luid van artikel 7.7.23 § 2 VCRO neemt de deputatie haar beslissing (over het administratief beroep) binnen de in deze bepaling voorziene vervalttermijnen. Indien geen beslissing wordt genomen binnen de toepasselijke vervalttermijn, wordt het beroep geacht afgewezen te zijn. Desgevallend wordt een kennisgeving van de stilzwijgende beslissing bezorgd binnen een ordetermin van tien dagen en per beveiligde zending bezorgd aan de indiener van het beroep en aan de vergunningaanvrager. Van de vergunning die werd afgegeven door het college van burgemeester en schepenen waartegen het beroep door de deputatie stilzwijgend is afgewezen, mag conform artikel 7.7.23 § 5 VCRO worden gebruik gemaakt vanaf de zesendertigste dag na de dag van aanplakking.

Door het arrest van uw Raad van 4 november 2014 waarbij de beslissing van de deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen van 10 februari 2011 wordt vernietigd, verdween deze beslissing uit het rechtsverkeer en werd de verwerende partij opnieuw geplaatst in de toestand vooraleer zij uitspraak had gedaan over het administratief beroep. De vernietiging van een beslissing over een administratief beroep brengt immers in beginsel de verplichting met zich mee voor de betrokken overheid om een nieuwe beslissing te nemen. Door het vernietigingsarrest, dat retroactieve werking heeft, moet de deputatie zich opnieuw uitspreken over het ingestelde beroep en blijft de uitvoering van het bestreden vergunningsbesluit van het college van burgemeester en schepenen ingevolge de toepassing van artikel 4.7.21 § 8 VCRO geschorst tot aan de betekening van de beroepsbeslissing aan de aanvrager.

Door de kennisgeving aan de aanvrager van de stilzwijgende afwijzing van het administratief beroep houdt deze onmiddellijke schorsing zoals bedoeld in de zin van artikel 4.7.21 §8 VCRO op te bestaan. Los van de vraag of uw Raad, zoals door de tussenkomen partij wordt gesteld, een nieuwe beslissingstermijn dient op te leggen dan wel een loutere vernietiging zonder injunctie kan volstaan, blijkt hieruit dat door een vernietiging van de bestreden vergunning, de door het administratief beroep bestreden vergunning van het college van burgemeester en schepenen, althans minstens tijdelijk, niet langer uitvoerbaar zal zijn.

Derhalve komt het de verzoekende partijen voor dat hun belang bij de vernietiging van de thans besteden beslissing vaststaat en dat niet alleen in het belang van de rechtszekerheid het bestreden besluit dient te worden vernietigd.

Op de exceptie van niet-ontvankelijkheid kan niet worden ingegaan.

Door het bestreden besluit herleeft de vergunningsbeslissing van het College van burgemeester en schepenen van de Gemeente Middelkerke van 5 oktober 2010 en kan deze worden uitgevoerd. Door een vernietiging van het bestreden stilzwijgend besluit kan deze stedenbouwkundige vergunning daarentegen niet langer worden uitgevoerd.

...

Beoordeling door de Raad

1.

In overeenstemming met artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO is het vereist dat de verzoekende partijen, om als belanghebbende derden beroep te kunnen instellen, aannemelijk maken dat zij rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen door de bestreden beslissing kunnen ondervinden

Het bestaan van hinder of nadelen en het oorzakelijk verband met de bestreden beslissing hoeven niet met onomstotelijke zekerheid te worden aangetoond. De verzoekende partijen hoeven niet te bewijzen dat zij de aangevoerde hinder of nadelen effectief ondervinden. Het volstaat om redelijkerwijze aannemelijk te maken dat er een risico op het ondergaan van de aangevoerde hinder of nadelen van de bestreden vergunning bestaat. Evenmin vereist artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO dat de verzoekende partij de hinder of nadelen, of het risico op het ondergaan daarvan, die het gevolg van de bestreden beslissing zijn, uitsluitend rechtstreeks ondervindt of kan ondervinden. Het volstaat dat de verzoekende partijen de aangevoerde hinder of nadelen, of het risico daarop, onrechtstreeks ondervinden of kunnen ondervinden.

2.

De verzoekende partijen roepen als naburige eigenaars licht-, zicht- en mobiliteitshinder in ter adstructie van hun belang. De hinder wordt afdoende concreet uiteengezet en aannemelijk gemaakt. De bestreden stilzwijgende beslissing betreft daarbij een aanvullende aanvraag voor het uitvoeren van aanpassingswerken en kan niet los staan van de basisvergunning voor het appartementsgebouw.

De exceptie van de verwerende partij faalt in rechte. Anders dan zij voorhoudt, is er na de vernietiging van de vergunningsbeslissing van 10 februari 2011 geen "juridisch vacuüm" ontstaan. De vernietiging heeft terugwerkende kracht zodat die beslissing moet worden geacht nooit te zijn genomen. Als gevolg van de vernietiging werd de rechtsplicht van de verwerende partij gereactiveerd om zich opnieuw uit te spreken over het administratief beroep van de verzoekende partijen tegen de vergunningsbeslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Middelkerke van 5 oktober 2010. De verwerende partij beschikte daarvoor over een termijn van drie maanden na de betekening van het vernietigingsarrest. Die termijn was een vervaltermijn aangezien, zoals de Raad van State in zijn cassatiearrest met nummer 230.559 van 17 maart 2015 geoordeeld heeft, een vernietigingsarrest van de Raad niet kan afwijken van de aard van de beslissingstermijn in artikel 4.7.23, §2 VCRO.

Wegens het verstrijken van de vervaltermijn wordt het administratief beroep van de verzoekende partijen met toepassing van artikel 4.7.23, §2, tweede lid VCRO geacht te zijn afgewezen. De gebeurlijke vernietiging van de stilzwijgende beslissing tot afwijzing plaatst de verwerende partij

opnieuw voor het administratief beroep van de verzoekende partijen en opent de mogelijkheid van een voor hen gunstige beslissing. Het belang bij het beroep staat vast.

3.

De exceptie wordt verworpen.

VII. ONDERZOEK VAN DE MIDDELEN – ENIG MIDDEL

Standpunt van de partijen

1.

In een enig middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van artikel 4.3.1, artikel 4.7.21, §1 en artikel 4.7.23, §1 VCRO, van het gezag van gewijsde van het arrest van de Raad met nummer A/2014/0764 van 4 november 2014 en van de injunctie in dit arrest houdende het bevel om een nieuwe beslissing te nemen over het administratief beroep van de verzoekende partijen binnen een termijn van drie maanden vanaf de betekening van het arrest, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (vervolgens: Motiveringswet), van de motiveringsplicht, de hoorplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

De verzoekende partijen voeren aan:

“ ...

1. Overeenkomstig artikel 4.7.21, §1 VCRO dient de Deputatie de bouwaanvraag in het kader van de behandeling van het administratief beroep van verzoekende partijen in haar volledigheid te onderzoeken, waarbij zij deze aanvraag overeenkomstig artikel 4.3.1. VCRO onder meer dient te toetsen aan de stedenbouwkundige voorschriften en de goede ruimtelijke ordening. Zij dient hierbij de in artikel 4.3.1., §2 VCRO vermelde beginselen in acht te nemen, waarbij in casu de mobiliteitsimpact, de schaal, het ruimtegebruik, de cultuurhistorische aspecten en de hinderaspecten moeten worden beschouwd als de relevante aandachtspunten en criteria, die noodzakelijk bij de totstandkoming van de vergunningsbeslissing moeten worden betrokken.

De Deputatie dient haar beslissing omtrent het ingestelde administratief beroep zorgvuldig voor te bereiden, en moet inzonderheid overeenkomstig artikel 4.7.23, §1 VCRO het oordeel in het verslag van de provinciaal stedenbouwkundig ambtenaar en het standpunt hieromtrent van verzoekende partijen naar aanleiding van de hoorzitting betrekken in haar beslissing. Deze beslissing dient daaromtrent overeenkomstig de artikelen 2 en 3 van de Wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen uitdrukkelijk en afdoende te worden gemotiveerd.

Vermits de Deputatie in casu naliet om naar aanleiding van het gemotiveerd administratief beroep van verzoekende partijen, op basis van een verslag van de provinciaal stedenbouwkundig ambtenaar en na verzoekende partijen hieromtrent te hebben gehoord, een expliciete en gemotiveerde beslissing te nemen inzake de bouwaanvraag van de NV Patcobel, dient noodzakelijk te worden vastgesteld dat haar stilzwijgende beslissing is aangetast door een manifest motiveringsgebrek en een kennelijke onzorgvuldigheid van de toetsing van de aanvraag aan de goede ruimtelijke ordening.

2. Indien Uw Raad overeenkomstig het -huidig artikel 37 DBRC- decreet een injunctie geeft aan de Deputatie, wordt laatstgenoemde als zorgvuldige overheid geacht om zich te

schikken naar deze injunctie, indien zoals in casu geen cassatieberoep wordt aangetekend bij de Raad van State tegen het arrest van Uw Raad waarin de injunctie wordt gegeven.

Gezien in casu moet worden vastgesteld dat de Deputatie naliet om conform het bevel van Uw Raad in het arrest nr. A/2014/0764 van 4 november 2014 binnen een termijn van drie maanden vanaf betekening van het arrest een nieuwe beslissing te nemen over het administratief beroep van verzoekende partijen, dient noodzakelijk te worden vastgesteld dat zij het gezag van gewijsde van dit arrest en de betreffende injunctie miskende. Alhoewel het arrest reeds werd betekend middels aangetekend schrijven van 12 november 2014, en de nieuwe beslissing van de Deputatie derhalve in beginsel diende te worden genomen tegen uiterlijk 12 februari 2015, werd uiteindelijk pas middels aangetekend schrijven van 11 mei 2015 melding gemaakt van de stilzwijgende beslissing van de Deputatie, hetzij ruim buiten de opgelegde vervaltermijn van drie maanden.

...

2.

De verwerende partij antwoordt:

...

1. Indien uw Raad van oordeel zou zijn dat het beroep toch ontvankelijk zou zijn, moet worden gewezen dat de rechtspraak van de Raad van State inzake de bij injunctie opgelegde beslissingstermijnen niet altijd eenduidig is geweest.

Meer in het bijzonder kan verwezen worden naar het arrest van de Raad van State met nummer 222.258 van 22 januari 2013 (Dellaert) waarin overwogen wordt:

(...)

2. Het is dan ook niet zo dat er een vaste rechtspraak voorligt waarbij elk beroep tegen een beslissing buiten termijn zomaar aan de kant zou kunnen geschoven worden. Overigens de Raad voor de Vergunningsbetwistingen heeft reeds tal van arresten geveld waarbij de termijnoverschrijding niet werd gesanctioneerd.

3. In ondergeschikte orde indien uw Raad – in tegenstelling tot eerdere rechtspraak – thans van oordeel is dat er wel degelijk sprake is van een vervaltermijn en dus van een stilzwijgende afwijzing, wordt aan uw Raad verzocht ingeval van een gebeurlijke vernietiging om aan verwerende partij – gelet op het groot aantal dossiers – een nieuwe injunctietermijn op te leggen van minimum 6 maanden teneinde een formeel gemotiveerde, beslissing te kunnen nemen, rekening houdende met het eerder tussen gekomen arrest van uw Raad omtrent de eerder uitgewerkte motivering.

Alsdan zal een nieuwe beslissing op een gemotiveerde wijze kunnen genomen worden binnen het door uw Raad bepaalde tijdsbestek en kan het beroep zijn definitief beslag kennen.

...

3.

De tussenkomende partij stelt:

...

*De tussenkomende partij gedraagt zich naar de **wijsheid van Uw Raad** voor wat betreft de beoordeling van de gegrondheid van het middel.*

De tussenkomende partij stelt zich wel grote vragen wat de gevolgen zullen zijn indien, in geval van vernietiging, geen nieuwe termijn wordt opgelegd aan de deputatie om een nieuwe –tijdige- beslissing te nemen, cfr. het arrest van Uw Raad A/1516/0170 van 27 oktober 2015 en het arrest van Uw Raad A/2015/0407. In beide gevallen was, in tegenstelling tot het huidige geval, de vergunning geweigerd door het College van Burgemeester en Schepenen.

Artikel 37 van het Decreet betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges gaat over het injunctierecht van Uw Raad na gehele of gedeeltelijke vernietiging. Uit deze bepaling volgt dat het opleggen van een bevel tot het nemen van een nieuwe beslissing geen verplichting uitmaakt maar slechts een mogelijkheid is voor Uw Raad. De parlementaire voorbereiding licht niet nader toe wat het gevolg is van een vernietigingsbesluit indien geen nieuwe termijn wordt opgelegd aan de overheid om een nieuwe beslissing te nemen.

*Om deze reden verzoekt de tussenkomende partij de Raad spoedig **rechtszekerheid** te creëren door, in geval van vernietiging, ofwel overeenkomstig artikel 37 van het hierboven aangehaalde decreet een nieuwe termijn op te leggen aan de deputatie om een nieuwe – tijdige – herstelbeslissing te nemen ofwel aan te geven dat het eerdere besluit van het college van burgemeester en schepenen van 5 oktober 2010 definitief haar rechtskracht herneemt en dat nieuwe beroepsmogelijkheden tegen deze beslissing uitgeput zijn.*

*De tussenkomende partij gaat akkoord met **korte debatten** overeenkomstig artikel 26 § 5 van het besluit van de Vlaamse regering houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges.*

...

Beoordeling door de Raad

1.

Artikel 4.7.23, §2, tweede lid VCRO bepaalt dat het administratief beroep geacht wordt te zijn afgewezen als de deputatie geen beslissing binnen de toepasselijke vervalt termijn genomen heeft. Daaruit volgt dat bij ontstentenis van een tijdige beslissing er een fictieve afwijzende beslissing tot stand komt. Zoals blijkt uit artikel 4.8.2, eerste lid, 1° VCRO, vallen stilzwijgende vergunningsbeslissingen onder het wettigheidstoezicht van de Raad.

Bij de bespreking van het belang is er al uiteengezet dat de beslissingstermijn van drie maanden die het vernietigingsarrest van 4 november 2014 met nummer A/2014/0764 aan de verwerende partij opgelegd heeft, een vervalt termijn is. Die beoordeling berust op het cassatiearrest met nummer 230.559 van 17 maart 2015 van de Raad van State. Dat de Raad van State in eerdere rechtspraak anders geoordeeld heeft en dat het niet om een vaste rechtspraak zou gaan, zoals de verwerende partij repliceert, doet niet ter zake.

Omdat de verwerende partij geen beslissing binnen de vervalt termijn van drie maanden genomen heeft, wordt het administratief beroep van de verzoekende partijen met toepassing van artikel 4.7.23, §2, tweede lid VDRO geacht te zijn afgewezen.

2.

Waar de verzoekende partijen artikel 2 en 3 van de Motiveringswet tot de geschonden geachte rechtsregels rekenen, moet er worden opgemerkt dat die wet niet van toepassing is op impliciete beslissingen. Van een schending van de formele motiveringsplicht kan er dan ook geen sprake zijn.

Op stilzwijgende vergunningsbeslissingen is wel het ongeschreven beginsel van behoorlijk bestuur van de materiële motiveringsplicht van toepassing. Dat beginsel vereist dat de beslissing steunt op in rechte en in feite aanvaardbare motieven waarvan het bestaan uit het administratief dossier blijkt.

De verzoekende partijen hebben bij de verwerende partij een beroepschrift ingediend waarin zij de weigering van de aangevraagde vergunning argumenteren. Uit de gegevens van de zaak blijkt voorts dat het agentschap Ruimte en Erfgoed op 15 september 2010 een omstandig gemotiveerd ongunstig advies uitgebracht heeft waarin het zich kant tegen de afbraak van de in de inventaris van het bouwkundig erfgoed opgenomen residentie 'Lac aux Dames'.

Het is onmogelijk te beoordelen op welke gronden, in weerwil van hun beroepsargumenten en het ongunstig advies van het agentschap Ruimte en Erfgoed, de stilzwijgende beslissing tot afwijzing van het administratief beroep van de verzoekende partijen steunt.

3.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond

VIII. BEVEL MET TOEPASSING VAN ARTIKEL 37 DBRC-DECREET

De verwerende partij vraagt om in geval van een vernietiging een nieuwe injunctietermijn op te leggen van minimum zes maanden om, ook in het licht van het al uitgesproken vernietigingsarrest, een formeel gemotiveerde beslissing te kunnen nemen.

Er wordt geoordeeld dat een nieuwe termijn van vier maanden voldoende is om tot een nieuwe herstelbeslissing te komen.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van de nv PACTOBEL is ontvankelijk.
2. De Raad vernietigt de stilzwijgende beslissing van de verwerende partij tot afwijzing van het administratief beroep van de verzoekende partijen tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Middelkerke van 5 oktober 2010 waarbij aan de tussenkomende partij een stedenbouwkundige vergunning verleend wordt voor het uitvoeren van aanpassingswerken aan een vergund appartementsgebouw op de percelen gelegen te 8434 Westende (Middelkerke), Koning Ridderlaan 68-71, Franselaan 2, Britselaan 1 en met als kadastrale omschrijving afdeling 10, sectie A, nummers 0003A22, 0003B22, 0003C22, 0003D22, 0003E22, 0003F22, 0003G22, 0003G42, 0003H43, 0003L44, 0003R22, 0003S22, 0003T22 en 0003V22.
3. De Raad beveelt de verwerende partij om een nieuwe beslissing te nemen over het administratief beroep van de verzoekende partijen binnen een termijn van vier maanden te rekenen vanaf de dag na de dag van de betekening van dit arrest.
4. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 350 euro, ten laste van de verwerende partij.
5. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro, ten laste van de tussenkomende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 9 mei 2017 door de negende kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de negende kamer,

Yannick DEGREEF

Geert DE WOLF